

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiae. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

33. Eutyches ex iusta causa recuperandi debitum suum licetè exigit iuramentum ab Eutycche, etiamsi hunc peieraturum certò sibi persuadeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

Iust. n. iii. Nam licet pactum illud non sit irritum, quia Pontifex non irritat, est tamen illicitum, cum lex non fundetur in falsa presumptione, sed in veris periculis & occasionibus peccandi, ad quas impediendas prohibet Pontifex universem eiusmodi pactum in cambio. Quod idem de alijs legib. humanis cambium vetantibus intelligi debet. Atque sic etiam patet ad rationem in oppositum.

XXXIII. Eutyches debet 1000 aureos Eutychio, quos tamē præfractè negat, offerique juramentum etiam coram Magistratu suæ immunitatis, quod juramentum falso ipsum præstiturum esse, nouit Eutychius, qui interim egrè fert tanti debitis iacturam. Quæritur. Vtrum Eutychius siue extra siue intra judicium exigere possit juramentum ab Eutychie, quem scit falso esse juraturum?

Videtur non posse. Ita Syllius in 2. 2. q. 98: art. 4. conclus. 2. Sotus de justit. L. 8 quæst. 2. art. 14. Basilius Pontius de Matr. L. 5. C. 18. n. 58. & num 60. 61. & 62. & plures alij Doctores, quos refert P. Thomas Sanchez L. 3. in decal. 6. 8. n. 5. Prob. Tum authoritate S. Augustini relati in Cap ille qui. & Cap. qui exigit 22. q. 5. vbi absolute affirmat, eum, qui cogit alium ad iurandum, quem scit, falso iuratorum, peccate, & peiorum esse homicidā. Tum quia in iuramento falso, quatenus falso est, nullum est bonum. Ergo exigi nequit.

Resp. Eutychium ex iusta causa recuperandi

randi debitum suum licetē siue in iudicio siue extra istud exigere posse iuramentum ab Eutychē, quem scit petieraturum. Ita Less. L. 2. de Iust. c. 42. n. 49. Suarez Tom. 2. de Relig. Tr. 4. L. 3. c. 14. n. 16. Sanchez lo. cit. Bonac. Tom. 2. D. 4. Q. 1. pun. 11. n. 1. & plures alij. Ratio est. Quia in petitione iuramenti absolutē nihil mali involuitur, cum possit optimē fieri; quod autem Eutyches iuret falsō, huius malitiæ tribuendum est, non petitioni Eutychij, qui eam malitiam impedire non tenet cum tanto suo detimento. Confirmatur. Iudex potest licetē exigere iuramentum in tali occasione, requirente id auctore. Ergo petitio talis non est intrinsecè mala. Ergo potest ab ipso etiam auctore fieri.

Ad primum in contrarium dicimus, S. Augustinum loqui de eo, qui postulat, ut iuret alter falsum, ad quod scitur esse determinatus, ut explicat illum Suarez n. 14. quod non licere hinc patet, quia ex illa petitione conuincitur aliquis petere iuramentum non absolutē, sed ut iniquitate vestitum. Videtur quidem sentire Sanchez n. 27. etiam hoc licere, sicut petere quis potest mutuum ab usurario sub usuris, quando aliā viā mutuum obtainere nequit. Verūm disparitas est, ut bene aduertis Palao Tr. 14. D. 1. pun. 10. n. 10. quia concessio mutui & petitio usurarum sunt res distinctæ, ac proinde potest quis licetē petere concessionem mutui,

mutui, & permettere usurarum petitionem: at iuramenti falsitas vel iniquitas ab ipso iuramento non distinguitur. Ergo dari nequit iuramenti petitio, quæ simul non sit petitio falsitatis vel iniquitatis. Ad secundum dicimus, non posse quidem iuramentum falsum exigiri, quatenus nullum est bonum: at bene, quatenus aliquam secum trahit utilitatem, sic enim quemadmodum in iudicio, ita etiam extra hoc licet exigitur.

XXXIV. Franco aliquor iam annorum sacerdos magnâ angitur anxietate animi circa tactum materiæ, quasi hunc, cum in sacerdotem ordinaretur, non habuisset physicum: eoque iam devinit, ut actum nullum sacerdotij aliorumque sacerorum Ordinum exercere velit, tanquam invalidè consecratus. Confessarius, ut malo huic medetur, iubet illum sine sollicitudine esse, aitque materiæ contactum physicum non esse de essentia ordinationis ex parte ordinandorum. Queritur. An verum sit hoc fundamentum, ex quo Confessarius consolationem suam perit?

Videtur non esse verum, sed physicum & saltem mediatum contactum materiæ requiri. Ita S. Thomas in 4. Dist. 24. q. 1. art. 1. quæstiunc. 5. ad 3. Et in supplem. q. 34. art. 5. ad 3. Valentia, Sa, Coninck, Bonacina, Palao. & multi apud Dianam P. 2. Tr. 16. Ref. 3. & P. 3. Tr. 4. Ref. 185. Mouentur. Tum ex praxi Ecclesiæ, & sollicitudine tam ordinantium,

Qs

quām